

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Валентин Димитров Господинов

на дисертационен труд
за присъждане на образователна научна степен „доктор“
по професионално направление „Изкуствознание и изобразителни изкуства“

Автор: Антония Василева Ангелова

Форма на докторантурата: редовна

Научна организация: Национална художествена академия, Факултет за изящни изкуства, катедра „Скулптура“

Тема: Влияние на скулптурния симпозиум върху скулптурата като проблематика и изграждане на формата от 70-те години до днес в България

Научен ръководител: проф. Емил Данаилов Попов

Постоянната актуалност на темата, която разработва докторантът е нещото, което я прави интригуващо изследване. От началните прояви на симпозиумните изяви до днешното им наситено присъствие в артистичния живот те търпят промени. Фокусът на изследването е върху формообразуването и пластичните прояви, върху скулптурата, но са засегнати и проблеми, свързани със социалните фактори и кореспонденцията между участващите и адресанта, зрителя. Първото нещо, което ме впечатли, са много точно и правилно поставените цели на изследването и проследяването на неговия генезис. Теоретичният анализ е базиран на обстоен фактологичен материал на обекти, изпълнени в траен материал, на симпозиумен принцип за публична среда.

Приемам изводите на Антония с голямо доверие и увереност и причината е, че съм запознат с нейните творчески изяви и съм впечатлен от пластичното ѝ усещане, с всички средства, с които експериментира. Богатата ѝ пластична култура се вижда от нейните мощни въздействащи рисунки до работите ѝ в материал. Мога да добавя великолепно ѝ чувство за мащаб и пропорциониране. Темата ѝ е много близка и явно, много осмислена и преживяна.

Представяйки историческите факти на появата и развитието на симпозиумите в чужбина и в България и представянето на културологичния заряд, който внасят с участието си скулптори от различни националности,

докторантката правилно отразява момента на мултикултурен обмен. Показва стиловите особености, естетическите и художествени ценности на времето, в което са замислени и създадени, събитийността на самото протичане и създаването на собствена памет, история между участниците и дори обща концепция и естетически специфики. Отразява конкретността и обвързаността на определен симпозиум с точно определени природни, географски особености и на ландшафта, точното предназначение на всяка скулптура за конкретното място. Отразява времетраенето на симпозиума, неговата ограниченост като време и материали, които налагат принципа на импровизация. Докторантката казва „...това, което виждаме, не е просто събитие в общността, а е шанс да научим повече за други култури и най-вече за творческия процес на проектиране“.

Чрез анализ и метода на съпоставянето докторантката набелязва характеристиката на симпозиумната, скулптурната пластика като формообразуване, а именно монументалност, едра четливост на композицията в екстериорната среда, запомнящ се силует. Отпечатък върху всичко това имат и трайните материали, от които се правят скулптурите, ограниченото време и инструментариум. Около гореспоменатото Антония Ангелова изгражда основната теза на труда си за влиянието на скулптурния симпозиум върху скулптурата като проблематика и изграждане на формата.

В глава III „Положителни и отрицателни аспекти в проблематиката на скулптурните симпозиуми“ докторантката прави точен анализ на видовете симпозиуми като локация, начин на провеждане и експониране на творбите. Анализира различните видове симпозиуми – тяхното устройство, организация и статут, както и пропуските, правени от някои от организаторите.

Приносът и значимостта на изследването като научен труд са значими поради изчерпателната историческа справка, обединена в един текст. Другият безспорен принос е, че в текста намират място всички симпозиуми в траен материал, включително младежки и студентски, провеждани до днес, и то в каталожен вариант. Не на последно място искам да отбележа и галерията от творби на скулптори от симпозиуми и приложената ползвана литература, която също може да бъде използвана като каталог по тази тема.

Дисертационният труд на докторанта има всички необходими качества, за да бъде приложен в учебния процес на студентите от НХА както в катедра „Скулптура“, така и в катедра „Изкуствознание“.

Изследването може да намери място както в библиотеката на Художествената академия, така и като учебно пособие справочник за запознаване на студентите с историческия преглед за имената и събитията от скулптурните симпозиуми, публичната пластична реалност през изследваните години и промените, наложили се с течение на времето. Изследването подлежи на развитие, а защо не и на евентуалното му издаване. Ще завърша с още един цитат от изследването на Антония Ангелова: „Целта на скулптурния симпозиум е да работи на международно ниво, като разпространява съвременното изкуство и по-специално публичното изкуство в целия свят, за да се създаде мрежа за сътрудничество и взаимна подкрепа и да направи изкуството привлекателно за обществеността“.

В заключение заявявам, че дисертацията на Антония Василева Ангелова на тема „Влияние на скулптурния симпозиум върху скулптурата като проблематика и изграждане на формата от 70-те години до днес в България“ има всички изследователски и научни качества за присъждане на автора ѝ на образователната научна степен „доктор“.

16.10.2020 г.

доц. д-р Валентин Господинов